

Water- en roofvogels 2003

Roelof Boddaert

Inleiding

Het valt niet mee om hartje zomer bij een buitentemperatuur van 32°C in de schaduw verslag te doen van de voorbije midwintertelling, de 37^e alweer. Buiten de Zeearend (die een staartpen miste!) hebben er zich geen schokkende dingen voorgedaan of het moest zijn dat we dit jaar bij de 'Extra soorten' voor het eerst het Fratertje tegenkwamen. Deze categorie tellen we echter pas sinds 1999.

Teldata en -gebieden

Dit jaar was de voorkeursdatum 18 januari met uitwijkmogelijkheden tussen de 17^e en de 20^e en met het advies het strand op vrijdag of maandag te tellen in verband met mogelijke drukte. Het hele ons toegevoegde gebied inclusief de Haarlemmermeer beslaat 44 plots, die in tegenstelling tot vorig jaar allemaal zijn geteld. Deze telling is uitgevoerd door 42 (mede)tellers.

Het weer

Tot Sinterklaas houdt het weer zich aan het landelijk gemiddelde, maar de Sint heeft zijn hielen nog niet gelicht of het begint te vriezen. Vrijdag 6 en zaterdag 7 december nog matig bij een bewolkte lucht, maar dan klaart het op en gaat het harder vriezen. Maandag 9 december wordt de eerste marathon op natuurijs al gereden. 12 december komt er een domper op de ijspret, want men voorspelt ijzel en/of regen. Daarna kwakkelen we verder met temperaturen rond het vriespunt tot het enkele dagen voor Kerst warm water begint te regenen (10°C). Af en toe is het heel even droog, de temperatuur dipt even rond de jaarwisseling, maar over het algemeen blijft het nat en regenachtig tot het 4 januari weer gaat vriezen. Op 5 januari worden we wit wakker en vanaf de 6^e wordt het weer kouder. Een week later kunnen de snowboots alweer de kast in en stevenen we af op een warm maar stormachtig telweekend. Dat valt best mee: de teldag begint geheel bewolkt bij 5°C en een ZW-wind kracht 4 en op zondag idem dito. Er ligt geen sneeuw meer en ook het meeste water is weer ijsvrij.

Tabel 1. Resultaten van de waterwildtelling 2003. AWD = Amsterdamse Waterleidingduinen, IJM = IJmuiden en kustzone, NZK = Noordzee-kanaal, SPW = Recreatiegebied Spaarnwoude, HM = Haarlemmermeer.

Soort	2002	2003	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Knobbelzwaan	509	340	44			96	141	59
Kleine Zwaan	4							
Wilde Zwaan	52	106	99			7		
Zwarte Zwaan	2	4						4
rietgans		87					87	
Toendrarietgans	319	153				153		
Kolgans	37	408				350	58	
Grauwe Gans	155	656				551	102	3
Soepgans	478	540			34	77	111	318
Indische Gans		1					1	
Canadese Gans		14					14	
Brandgans	2	25				1	24	
Nijlgans	598	487	6		2	182	118	179
Casarca	1	1						1
Bergeend	49	21			1	5	13	2
Muskuseend	3	3					3	
Mandarijneend	8							
Chileense Pijlstaart (geringd)	2	2						2
Smient	8602	6442			11	5564	865	2
Krakeend	810	893	431		103	177	97	85
Wintertaling	288	127	6			88	32	1
Wilde Eend	9341	6183	209		243	1614	2286	1831
Soepeend	740	640	8		13	233	201	185
Pijlstaart	2	1					1	
Slobeend	178	76				5	6	65
Krooneend	3							
Tafeleend	546	458	171			99	124	64
Kuif- x Tafeleend	1							
Kuifeend	3084	1737	528		85	252	666	206
Toppereend	1	1		1				
Eidereend	35	244		242	2			
Brilduiker	65	81	46			8	3	24
Nonnetje	18	34	2			23	5	4
Middelste Zaagbek	7	2		1	1			
Grote Zaagbek	73	116	81				7	28
Dodaars	210	144	43	5	12	54	22	8
Fuut	156	173	3	41	3	22	74	30
Kuifduiker	1	1		1				
Aalscholver	440	388	5	67	71	126	104	15

Tabel 1. Vervolg.

Soort	2002	2003	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Roerdomp	8	4	2			1		1
Blauwe Reiger	242	202	23	2	20	58	73	26
Waterral	21	10	1			2	1	6
Waterhoen	1175	1153	1	1	8	290	349	504
Meerkoet	9342	9356	1209	113	474	2350	3170	2040
Scholekster	37	111		104	3	2	1	1
Goudplevier	667							
Kievit	831	120			5	39	17	59
Drieteenstrandloper	86	269		269				
Kleine Strandloper	6							
Paarse Strandloper		2		2				
Bonte Strandloper	1	13		13				
Kemphaan	2							
Bokje		1				1		
Watersnip	32	10						10
Wulp	10	27				27		
Tureluur	4	6	2				3	1
Witgat	17	6	1			2	3	
Steenloper	10	113		113				
Dwergmeeuw		1		1				
Kokmeeuw	3797	5721		323	254	2092	1477	1575
Stormmeeuw	908	1129		32	8	579	332	178
Kleine Mantelmeeuw	23	43		36				7
Zilvermeeuw	3693	7713		5346	143	912	776	536
Pontische Meeuw		1						1
Grote Mantelmeeuw	111	221		199	11	3	2	6
Zeekoet		1		1				
Totaal incl. meeuwen	47.843	46.822	2921	6913	1507	16.045	11.366	8065
Totaal watervogels	37.608	31.315	2918	475	1083	12.388	8755	5691

Watervogels

Aan watervogels hebben we dit jaar 59 soorten geteld (zie tabel 1). Nemen we daar ook de roofvogels en extra soorten bij dan komen we op een totaal van 71 soorten. Inclusief meeuwen hebben we zo'n duizend vogels minder geteld dan in 2002, en nemen we uitsluitend de watervogels dan zitten we zelfs 6000 vogels lager. Dit verschil ligt voornamelijk bij de aantallen Smienten, Wilde Eenden en Kuifeenden. De oorzaak hiervan is waarschijnlijk toe te schrijven aan het feit dat enkele, gewoonlijk zeer vogelrijke, telgebieden een week vóór de officiële teldatum zijn geteld. Toen lag er nog volop sneeuw en was 95% van de sloten en plassen bevroren.

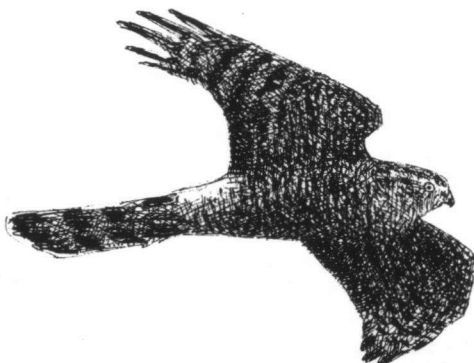
Roofvogels

In tabel 2 zijn de getelde roofvogels en uilen terug te vinden met de Zeearend als primeur en aanvoerder van de lijst. Hadden we in 2002 in deze categorie nog 30 vogels meer dan in 2001, nu telden we er maar liefst 50 meer dan in 2002. Dit is vooral te danken aan de Buizerds en de Torenvalken. De afname van de Havik wordt deels weer goedge maakt door de Slechtvalk en het groepje Ransuilen dat in de Haarlemmermeer moedig stand houdt.

Tabel 2. Resultaten van de roofvogeltelling 2003. Legenda zie tabel 1.

Soort	2002	2003	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
Zeearend		1				1		
Blauwe Kiekendief	9	4				2	1	1
Havik	15	7	1			1		5
Sperwer	14	14	3			2	3	6
Buizerd	87	126	27	1		47	35	16
Torenvalk	20	48				13	34	1
Smelleken		1				1		
Slechtvalk	3	5				2	3	
Ransuil	8	10					10	
Totaal	156	216	31	1		69	86	29

Sperwer.
Roy Slaterus.

Extra soorten

Veel valt hier niet over te vertellen (zie tabel 3). Gelukkig hadden we nog wat Fraters en wat Sneeuwgorzen anders was het resultaat wel heel pover geweest.

Tabel 3. Resultaten extra soorten 2003. Legenda zie tabel 1.

Soort	2002	2003	AWD	IJM	NZK	SPW	HM	Rest
IJsvogel	3							
Gr. Gele Kwikstaart	8	4	2				1	1
Waterspreeuw	1							
Frater		35			35			
Sneeuwgorst		5						5
Totaal	12	44	2		35		1	6

De krenten in de pap

Het was broeder Fred Cottaar die tegen de Fraters aanliep en dan natuurlijk de Zeearend. Overigens vraag ik me wel af hoe lang het duurt voordat zo'n ontbrekende staartpen weer volledig is aangegroeid.

Tot slot

Julie op- en aanmerkingen zijn of worden ook nu weer genoteerd en verwerkt, evenals aan- en afmeldingen van tellers. Is iemand dit jaar verhinderd, dan zou het prettig zijn als hij/zij mij daar zo spoedig mogelijk van op de hoogte brengt, zodat ik tijdig voor vervanging kan zorgen en zijn er nog leden die graag aan dit spannende gebeuren willen deelnemen, dan kunnen zij zich bij mij melden.

Midwintertellers opgelet! Naar alle waarschijnlijkheid is in 2004 de teldatum 17 januari. Reserveer die datum alvast maar. Later in het jaar zal ik jullie de definitieve datum nog bevestigen.

Hierbij aan alle onderstaande (mede)tellers mijn hartelijke dank voor jullie medewerking:

M. Abrahamse	D. Groen	R. Luntz	J. Stuart
R. Boddaert	H. Groot	F. Manger	K. Stuart
H. Boersbroek	F. Hopman	J. Meijer	H. Vader
L. van der Brugge	E. van Huijssteeden	K. de Mooij	F. Vermolen
N. Buiten	J. Jong	P. de Nobel	R. v.d. Vlerk
L. van Citters	P. de Jong	M. Ooms	P. van Vliet
F. Cottaar	K. Jonker	M. Schalkwijk	M. Voorvelt
C. van Deursen	K. Kleijn	H. Schouten	E. Wieringa
A. Ehrenburg	J. Kottman	H. Schoute	M. Willems
S. Geelhoed	J. Krant	Y. Schutter	E. Wokke
L. van Goor	C. Looij		

Roelof Boddaert, 023 5717773, roelof.boddaert@tiscali.nl